

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2023

Nr 136

LANDSKAPSLAG

om ändring av landskapslagen om landskapets finansförvaltning

Föredragen för Republikens President den 15 december 2023

Utfärdad i Mariehamn den 21 december 2023

I enlighet med lagtingets beslut¹ **upphävs** 7 §, 8 § 2 mom., 13 §, 16 § 2 mom., 17 § 3 mom., 18 § 3 mom., 19 § 4 mom., 21 §, 23 § 2 mom., 27 § 2 mom. och 28 § 3 mom. landskapslagen (2012:69) om landskapets finansförvaltning, av dessa 7 § och 21 § 2 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2012/72 och 28 § 3 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2013/30,

ändras lagens 9 och 10 §§, 12 § rubriken och 2 mom., 14 §, 20 § 2 mom. och 32 §, av dessa 10 § och 20 § 2 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2012/72 och 12 § 2 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2021/89, samt

fogas till lagen ett nytt 1a kap. innefattande nya 4–4 b §§, nya 10a och 11 §§ som följer:

1a kap. Budgetpolitiska mål

4 §

Överskottsmål

Landskapsregeringen ska till lagtinget lämna förslag till mål för landskapets finansiella sparande (*överskottsmål*). Överskottsmålet ska gälla tills vidare och ses över vart sjätte finansår.

4a §

Kostnadstak

Landskapsregeringen ska till lagtinget lämna förslag till tak för landskapets kostnader (*kostnadstak*) som ska användas i beredningen av landskapets budget och i genomförandet av den budgeterade verksamheten. Kostnadstaket anger nettokostnaderna i nominella termer och

omfattar alla kostnader utom de finansiella kostnaderna.

En del av kostnadstaket ska reserveras för oförutsedda kostnader (*budgeteringsmarginal*). Budgeteringsmarginalen får inte användas för att öka ett anslag utan lagtingets godkännande.

Landskapsregeringens förslag till kostnadstak ska lämnas till lagtinget senast den 15 maj och avse det tredje finansåret efter det innevarande finansåret.

4b §

Uppföljning av budgetpolitiska mål

När lagtinget har beslutat om ett överskottsmål som avses i 4 § ska landskapsregeringen minst en gång varje finansår redovisa för lagtinget hur målet uppnås. I redovisningen ska landskapsregeringen beakta effekterna av de budgetpolitiska åtgärder som har beslutats och framförts till lagtinget.

Vid en bedömd avvikelse från målet ska landskapsregeringen även redogöra för hur en återgång till målet ska ske.

Landskapsregeringen ska vid två tillfällen per finansår till lagtinget redovisa prognoser över landskapets intäkter och kostnader för det innevarande finansåret och förklara väsentliga skillnader mellan budgeterade belopp och beräknat utfall.

Om det finns risk för att ett kostnadstak som lagtinget beslutat om kommer att överskridas ska landskapsregeringen för att undvika detta vidta eller föreslå lagtinget nödvändiga åtgärder.

¹ LF nr 31/2022-2023
FNU bet. nr 26/2022-2023

9 §

Grupperingen av inkomster och utgifter

I landskapets budget grupperas inkomster och utgifter dels enligt deras art dels enligt förvaltningens organisationsstruktur.

10 §

Överskridning och överföring av anslag

Anslag tas upp i budgeten som fasta anslag, ramanslag eller reservationsanslag.

Ett fast anslag får inte överskridas eller överföras till följande finansår.

Ett ramanslag får tillfälligt överskridas med ett belopp som landskapsregeringen bestämmer, dock motsvarande högst tio procent av det budgeterade anslaget (*anslagskredit*). Följande finansår ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den anslagskredit som tagits i anspråk. Om det är nödvändigt för att täcka kostnader som inte var kända när anslaget intogs i budgeten eller för att uppfylla anslaget ändamål kan landskapsregeringen medge att ett ramanslag överskrids utöver anslagskrediten.

Outnyttjade medel på ett ramanslag (*anslagssparande*) får inom de gränser som landskapsregeringen beslutar användas följande år. Outnyttjade medel får dock användas under högst två finansår efter att anslaget senast var upptaget i budgeten. Landskapsregeringen kan besluta att medel på ett budgeterat ramanslag inte ska användas om detta är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av finansiella eller andra samhällsekonomiska skäl.

Ett reservationsanslag får inte överskridas. Ett reservationsanslag kan användas under högst tre finansår i följd.

10a §

Ekonomiska åtaganden

Landskapsregeringen kan göra ekonomiska åtaganden som medför kostnader under en längre tid än ett budgeterat anslag avser, om det är nödvändigt för att den löpande verksamheten ska fungera tillfredsställande.

11 §

Budgetberedningen

När lagtinget har fattat beslut om ett kostnadstak som avses i 4a § ska landskapsregeringen besluta om fördelningen av det budgetutrymme som anges av kostnadstaket mellan olika politikområden (*budgetramar*). Budgetramen utgör grund för den fortsatta budgetberedningen inom varje politikområde.

12 §

Budgetförslaget

Ett slutligt budgetförslag som överlämnas till landskapsregeringen av en underställd myndighet är offentligt enligt vad som föreskrivs i offentlighetslagen (2021:79) för Åland.

14 §

Förslag till ändringsbudget

I ett förslag till ändringsbudget som överlämnas till lagtinget bör föreslagna utgiftsökningar finansieras med motsvarande utgiftsminskningar eller inkomstökningar.

Om det inte finns särskilda skäl får förslag till ändringsbudget överlämnas vid högst två tillfällen under varje finansår.

20 §

Landskapsbokslutet

I landskapsbokslutet redovisas användningen av de fullmakter som har beviljats i budgeten.

32 §

Närmare bestämmelser

Landskapsregeringen kan utfärda närmare bestämmelser om de budgetpolitiska målen, om budgetberedningen, om verkställandet av budgeten, om ekonomiförvaltningen och om annat som hör till landskapets finansförvaltning, ifall det inte med stöd av någon annan uttrycklig bestämmelse ska föreskrivas i lag eller förordning om dessa frågor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

När det gäller landskapets budget för 2024 tillämpas lagens 10 § i den lydelse den har innan denna lag träder i kraft, dock så att ramanslag ändå kan intas i budgeten genom en ändringsbudget.

Landskapsregeringens förslag om kostnadstak som enligt 4a § 3 mom. lämnas till lagtinget senast den 15 maj 2024, ska även avse finansåren 2025 och 2026. Uppföljning av de budgetpolitiska målen enligt 4b § sker första gången under finansåret 2025.

Landskapsförordningen (2014:12) om verkställighet av landskapets budget förblir i kraft tills landskapsregeringen beslutar något annat.

Mariehamn den 21 december 2023

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Mats Perämaa
föredragande minister

